

LÝ THÁI TỔ DƯỚI THỜI NHÀ TIỀN LÊ

Trước khi lên ngôi vua, ông xuất thân là võ quan của nhà Tiền Lê. Sau khi vua Lê Hoàn mất các con thay nhau giành ngôi báu. Năm 1006 Lê Long Việt giành được ngôi vua nhưng chỉ 3 ngày sau ông bị em trai là Lê Long Đĩnh giết hại.

Khi vua mất chỉ có Lý Công Uẩn bên cạnh vua Lê Trung Tông, nhận thấy được sự trung hiếu của ông nên Lê Long Đĩnh trọng dụng và được phong lên làm Tứ sương quân phó chỉ huy sứ.

Sau khi vua Lý Long Đĩnh qua đời (1009). Lý Công Uẩn đã được nhà sư Vạn Hạnh và phe của Đào Cam Mộc đưa lên làm hoàng đế, lấy hiệu là Lý Thái Tổ.

Nhà vua lên ngôi trong thời kỳ loạn lạc nên phải dành nhiều thời gian để ổn định và củng cố triều đình. Khi loạn quân được dẹp yên. Nhận thấy kinh đô Hoa Lư cũ có địa thế chật hẹp nên Lý Thái Tổ quyết định dời kinh đô từ Hoa Lư về thành Đại La và đến tháng 7 năm 1010 thành Đại La được đổi tên thành Thăng Long. Bắt đầu cho thời kỳ hưng vượng cho 216 năm của nhà Lý.

Năm Thuận Thiên thứ 11, Lý Công Uẩn ra lệnh cho con mang quân đi đánh chiêm thành và giành chiến thắng. Ông cũng quan tâm đến việc đổi mới các luật lệ cũ. Đất nước được chia thành 24 bộ, Hoan Châu và Ái Châu được gọi là trại.

Ông kế thừa quan chế nhà Lý, bao gồm cho hai ban văn và võ với 9 phẩm. Có 3 chức Thái là thái sư, thái phó, thái bảo. 3 chức thiếu là thiếu sư, thiếu phó và thiếu bảo. Bên ngoài triều đình sẽ có tri phì và các chức khác có nhiệm vụ cai trị một phủ. Tri Châu là quan cai trị một châu.

Vua Lý Thái Tổ theo đạo Phật nên rất chú trọng đến việc xây dựng chùa chiền. Khi dời đô về Thăng Long ông xuất ngân khố để xây dựng chùa Cổ Pháp. Đến tháng 12 năm 1010, nhà vua cho người sang nhà Tống để thỉnh kinh Phật Giáo. Cùng năm nay, ông còn cho xây dựng thêm chùa ngự Hưng Thiên và tinh lâu Ngũ Phượng.

Ông đã lập 6 Hoàng Hậu, trong đó Lý Phật Mã là con trai trưởng của Lý Công Uẩn, được phong làm thái tử Khai Thiên Vương. Những người con trai khác được phong vương, còn An Quốc Công Chúa Lý Thiềm Hoa là con gái lớn được gả cho Đào Cam Mộc, Lĩnh Nam công chúa Lý Bảo Hòa gả cho Giáp Thừa Quý.

